

Kaikille antibiooteille resistentit enterobakteerit

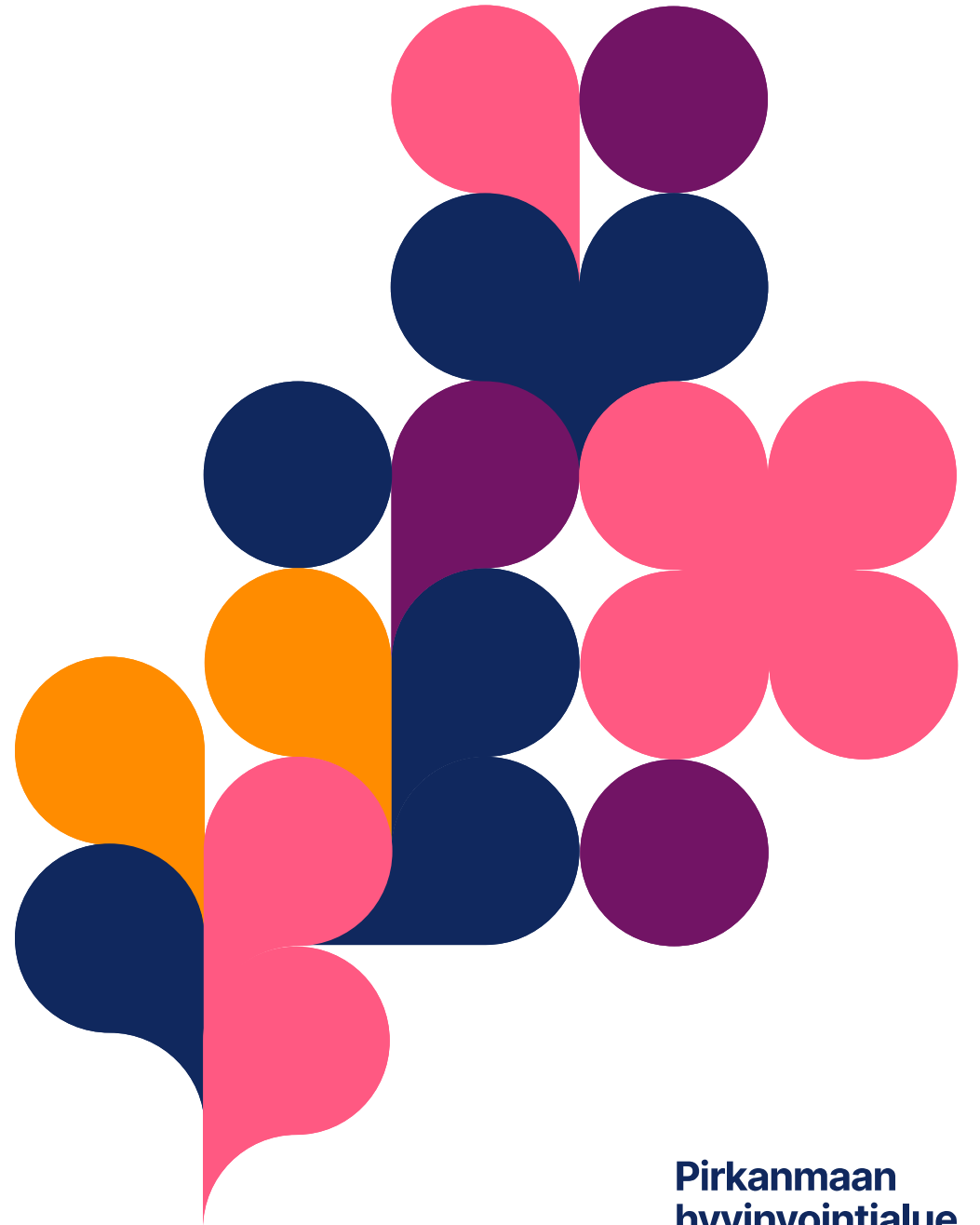
INTO+ TT-iltapäivä 10.4 2025

Heli Piirtola

Hygieniahoitaja

Kliininen asiantuntija, shYAMK

Tays Infektioyksikkö

Mitä pitää huomioida?

- CPE:n leviämistä on torjuttava kaikin tavoin
- CPE-bakteerit tarttuvat kosketustartuntana ja siksi tärkein keino on **hyvä käsihygienia**
- Potilasta/asukasta/asiakasta hoidetaan kosketusvarotoimin
 - Oma huone, wc- ja suihkutila
- Eritteiden huolellinen poistaminen ja käsitteleminen (vaipat, virtsakatetrit...)
- CPE-bakteerit saattavat kolonisoida kosteita tiloja. Tämä huomioidaan potilashuoneen WC:n ja suihkutilan loppusiivouksessa

Virtsakannukäytännöt suurennuslasin alla

- Resistentit enterobakteerit elävät virtsassa ja ulosteessa, siksi virtsakannu/pullo käytännöistä on tullut vielä aiempaa tärkeämpiä
- Virtsakannu/pullo huolletaan jokaisen käytön jälkeen
- Tyhjätään dekontoon ja sen jälkeen pestään ja desinfioidaan dekontossa
- Käytettyjä (likainen, täysi tai tyhjä) virtsakannuja/pulloja ei säilytetä wc-tiloissa eikä potilashuoneissa
- Virtsanmittaus ei saisi automaattisesti johtaa ratkaisuun katetroida potilas (valvontaolosuhteissa tilanne on toinen, katetrointi voi olla muutoinkin perusteltua)
- Kertakäyttöiset alusastiat!

Vaihda tai riisu
suojakäsineet
eritteiden käsittelyn
jälkeen.

Desinfioi kädet.

Huuhteludesinfektiolaitteen käyttö

- Tarkistukset päivittäin, viikoittain ja kuukausittain - > tärkeä seurata, että laite toimii oikein
- Tarkistuslista myös potilashuoneiden wc-tilassa oleviin laitteisiin

Pirkanmaan hyvinvointialue

1.5.2024 Infektioyksikkö/Sairaala- ja laitoshuoltopalvelut

Huuhteludesinfektiolaitteen tarkistuslista

kuukausi _____ vuosi _____

Päivittäistarkistukset	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
Viemärin tarkistus																															
Pesurien ja suuttimien tarkistus																															
Pesuaineen tarkistus																															
Laitteen tuoksun tarkistus																															
Dekon pesuaineannostelijan huuhtelu		Huuhtele Dekon pesuaineannostelija kerran kuukaudessa, katso erillinen ohje. Steelcon annostelijaa ei saa huuhdella.																													

Päivittäistarkistuksen ohjeet:	Viikotarkistukset	viikko 1	viikko 2	viikko 3	viikko 4	viikko 5
Viemärin tarkistus: - kaada ämpäriäinen vettä koneen kammioon ja tarkista, että vesi laskee viemäriin Pesurien ja suuttimien tarkistus: - tarkista, että pesurit pyörivät vapaasti - tarkista, että suuttimien vesireitit ovat avoimia Pesuaineen tarkistus: - tarkista merkinnät ja pesuaineen kulutus Laitteen tuoksun tarkistus: - tarkista, että laitteessa on puhdas tuoksu pesun jälkeen	Viikotarkistukset Laita pesuaineen kulutuksen seurantaviiva pesuainekannan kylkeen Pyyhi yleispuhdistusaineella kostutetulla mikrokiutepyhkeellä oven suuttimet ja laidat - Harjaa Dekon viemäri ja pese kone tyhjänä. - Steelcon laitteiden viemäriä ei saa harjata, pese kone tyhjänä ohjelmalla P3. Tee korjauspyyntö, jos havaitset laitteessa vikaa (esimerkiksi ohjelmapaneeli on rikki). Huolehdi, että laitteen yleisilme ulkoa on siisti. Tyhjennä koneen päällystä, jos siellä on tavaroita.					

- Jos laitetta ei ole käytetty yli vuorokauteen, käytä kone tyhjänä ennen välineiden pesua.
- Pirha: tee korjauspyyntö laitteen tunnusnumerolla Paketin kautta.

Pirkanmaan hyvinvointialue | PL 272, 33101 Tampere
 etunimi.sukunimi@pirha.fi | pirha.fi

1.3 CPE, ESBL-Klebsiella, ulkomaila sairaalahoidossa ollut potilas (seulonta kesken)

- Suojautuminen
 - kertakäyttöinen suojatakki tai hihallinen suojaesiliina
 - kertakäyttöiset suojakäsineet
- Siivousaineet ja -pyyhkeet
 - kosteat mikrokuitupyyhkeet
 - kosketus- ja tasopintojen pyyhintä sekä wc-suihkutilan siivous:
Erisan Oxy+ 2 % tai Oxivir Plus 3,5 %
- lattian pyyhintä: yleispuhdistusaine

1.3 CPE, ESBL-Klebsiella, ulkomaila sairaalahoidossa ollut potilas (seulonta kesken)

- Pyykki ja jätteet
 - potilaspyykki ja vuodevaatteet: liukeneva pyykkipussi, joka laitetaan keltaisene pyykkipussiin
 - tavalliset jätepussit
 - selvitä yksikkösi pyykin ja jätteen kuljetusohjeet, älä pudota pyykki- ja jätepusseja kuiluun
- Yhteiskäyttöisen wc-suihkutilan siivous potilaan peseytymisen jälkeen
 - vaihda puhtaat suihkuletkut
 - harjapese suihkulaveri ja suihkutuoli desinfektioneella
 - harjapese wc-suihkutila desinfektioaineella päivittäissiivousohjeen mukaisesti
 - huuhtelee ja kuivaa kaikki pinnat

1.3 CPE, ESBL-Klebsiella, ulkomaila sairaalahoidossa ollut potilas (seulonta kesken)

- Loppusiivous vuodeosastolla
 - vaihda väliverhot, jos niissä on näkyvää likaa tai hoitojakso kestänyt yli 3 vuorokautta
 - poista näkyvästi likaiset, rikkinäiset tai lähes tyhjät suojakäsineelaatikot
 - klooraa wc- ja suihkutilan käsienspesuallas, lattiakaivo ja wc-istuin ennen huoneen siivousta
 - tee huoneeseen vetyperoksidikuivasumutus (Nocospray) loppusiivouksen jälkeen

WC-tilat

- Kaada eritteet ensisijaisesti dekkoon (jos pyttyyn: kaato hallitusti mahdollisimman alhaalla)
- Huuhtele kansi suljettuna, ohjaa myös potilasta - vähentää roiskeita ympäristöön
- Poista näkyvät eritetahrat välittömästi
- Desinfioi kädet joka kerta, kun poistut wc-tilasta
- Bideen käyttö: lämmitä vesi altaaseen, jos potilas pytyllä
- Suositellaan WC-harjojen poistoa potilaiden wc-tiloista
 - potilaiden ei tule pestä pyttyjä (haavat, kanyylit ym....)
 - jos harjaat pyttyä, suojaa työasu esiliinalla tai suojatakilla

Altistuneen määritelmä

- Samassa potilashuoneessa tai toiminnallisessa yksikössä tai samaa WC- tai suihkutilaa CPE-kantajan kanssa käyttäneet potilaat
- Riskitiedoissa on tieto CPE-altistuksesta

Altistumisriskitiedot

- Altistumisriskitieto täytyy lukea huolella jokaisen potilaan kohdalla
- Erilaisia riskitietoja:
 - Montako kertaa näytteet otetaan
 - Mitä näytteitä otetaan
- Varotoimet potilaan hoidossa; tavanomaiset varotoimet vai kosketusvarotoimet
- Riskitiedoissa sanotaan kaikki nämä asiat
- Epäselvässä tilanteessa kannattaa soittaa ja kysyä

Esimerkki altistusriskitiedosta 1/2

- Potilas on altistunut moniresistentille CPE Klebsiella- bakteerille XX/25.
- Hänestä on otettava MDRsVi-seulontanäytteet (pyyntönumero 9690) kahdesti. Osastolla olevasta potilaasta näytteet otetaan vuorokauden välein. Poliklinikalla käyvistä altistuneesta otetaan näytteet kahdella eri poliklinikkakäynnillä.
- Kerro potilaalle, että osastolla, jossa hän on ollut hoidossa, on havaittu antibiooteille hyvin vastustuskykyistä suolistobakteeria. Tämän vuoksi tarkistetaan, ettei hän ole saanut tartuntaa. Jos näytteistä löytyy jotakin, häneen otetaan yhteyttä. Jos mitään ei löydy, ei erikseen oteta yhteyttä. Vastaukset valmistuvat laboratoriossa 2-4 vrk kuluessa.

Esimerkki altistusriskitiedosta 2/2

- MDRsVi altistusnäytteet otetaan peräsuolesta, infektiofokuksista ja virtsasta, jos katetri/cystofix on ollut yli viikon. Peräsuolesta näyte otetaan limakalvon sivelynäytteenä tai ulostenäytteenä. Jos potilaalla on keinoilmatie, otetaan näyte myös trakeasta. Jokainen infektiofokus (=haava, ihorikko) otetaan kukin omaan putkeen. Näytteet otetaan dacrontikulla ja laitetaan geelikuljetusputkeen. Virtsanäyte otetaan säilöntäaineettomaan näyteputkeen. Näytteet säilytetään jääkaappilämpötilassa ja toimitetaan kylmäkuljetuksena mahdollisimman pian laboratorioon. Lähetteeseen merkitään: CPE-altistunut. Vastaus valmistuu 2-4 vuorokauden kuluessa.
- Altistunut potilas hoidetaan kosketusvarotoimin näytteiden valmistumiseen asti ja sen jälkeen tulosten mukaisesti. Kun kaikki näytteet on otettu ja vastattu, poista tämä tiedote perusteluna Altistusnäytteet otettu (päiväys)

Fimlabin näytteenotto-ohje

- MONIRESISTENTIT GRAMNEGATIIVISET SAUVAT, VILJELY –
Fimlab

Homma hanskassa vai onko?

**Käytä
suojakäsineitä
oikein!**

Desinfioi kädet

- Ennen ja jälkeen asiakkaan, potilaan tai asukkaan koskemisen
- Ennen ja jälkeen potilaan, asukkaan tai asiakkaan lähiympäristöön koskemisen
- Ennen suojakäsineiden pukemista
- Suojakäsineiden riisumisen jälkeen
- Siirtyessäsi puhtaampaan työvaiheeseen

Hallitse käsien desinfektio

- Ota riittävästi käsihuuhdetta, vähintään 2 painallusta tai kämmenkupin verran (3–5 ml)

[Kolmen kohdan käsidesinfektio](#) (pdf)

Käsien desinfiointi koostuu:

- Riittävästä määrästä käsihuuhdetta
- Oikeasta hierontatekniikasta
- Riittävästä hieronta-ajasta

Käsihuuhteen hieronta-aika on vähintään 15 sekuntia

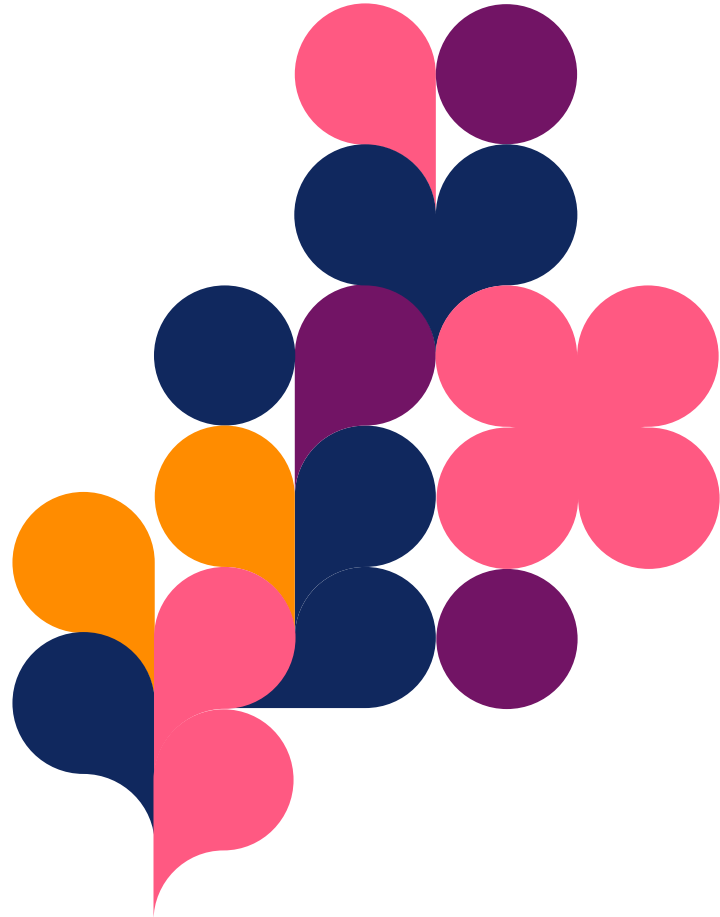
- Kädet ovat vielä kosteat 15 sekunnin hieronnan jälkeen, voit kuitenkin aloittaa työskentelyn.
- Hiero kädet kuiviksi, jos puetaan suojakäsineet tai työtehtävä edellyttää kuivia käsiä.

Noudata videon ohjetta ja 15 sekuntia on kulunut

[Kolmen kohdan käsidesinfektio \(video\)](#)

Yhteystiedot

Heli Piirtola

Hygieniahoitaja

050 4399835

heli.piirtola@pirha.fi

